

Reyhan İsgəndər qızı ƏHMƏDOVA

Qərbi Kaspi Universiteti
Politologiya, Psixologiya və Sosial iş kafedrasının dosenti, psixol.ü.f.d
E-mail: r.akhmadova@wu.edu.az
Reyhan.ahmedova@icloud.com

Şükriyyə Qaraş qızı QƏNBƏRLİ

Qərbi Kaspi Universiteti, Psixologiya Sosial iş kafedrasının magistrantı
E-mail: qeberlisukriyye@gmail.com
Shukriyye.qenberli.2024@wcu.edu.az

XARİCİ GÖRÜNÜŞ ELMİ PROBLEM KİMİ

Xülasə

Müasir dövüdə olduğu kimi qədim dövürlərdə də insanlar görünüşlərinə önəm verirdilər. Gözəllik və görünüş təkcə qadınlar üçün deyil, həmçinin kişilər üçün də əhəmiyyətlidir. Görünüş qədim zamanlardan insanları bir-birlərini anlamağın ən birinci vasitələrindən biri olub. Görünüşə verilən dəyəri hətta körpələr üzərində də müşahidə etmək olur.

Qədim zamanlardan insanlar müxtəlif dəyişikliklər etməyə başlayıblar. Bunun üçün onlar müxtəlif vasitələrə əl atıblar müxtəlif maddələrdən kosmetik vasitələr hazırlamışdılar. Bu kosmetik vasitələrin köməyi daha gözəl görünməyə çalışırdılar. Hətta gözəllik üçün zərərli maddələrdən də istifadə edirdilər.

Gözəllik standartları tarix boyu müxtəlif sivilizasiyalarda zaman keçdikcə dəyişmiş və inkişaf etmişdir. Çox vaxt gözəllik idealları ictimai dəyərlərdə təsirlənərək müxtəlif olmuşdur.

Bu məqalənin məqsədi qədim zamanlardan bəri insanların gözəllik üçün etdikləri müxtəlif üsulların, gözəllik anlayışının dəyişkən olmasını izah etməkdir. Məqalədə müxtəlif mənbələrdən istifadə olunaraq gözəllik anlayışı haqqında məlumat verilib.

Açar sözlər: görünüş, gözəllik, qədim zamanlar, zahiri görünüş, kosmetika, kosmetik vasitələr.

UOT: 159.9

DOI: <https://doi.org/10.54414/EGDZ6582>

Giriş

İnsanların zahiri görünüşünə olan valehedici-liyinə dair sübutlar müxtəlif zəngin mənbələrdən, o cümlədən mifologiya və əfsanələr, tarixdən lətifələr, nağıllar və müxtəlif müasir mənbələrdən gəlir. Bir növ olaraq həm öz görünüşümüzə, həm də özümüzü başqalarına təqdim etmə tərzimizə olan marağın nümunələri 30.000 il əvvəl, Afrikada insanların üzlərini bəzəmək üçün seçdikləri vaxtdan və eramızdan əvvəl 23.000-ci ildən bəri portret nümunələrində əldə edilmişdir [2]. Üzlərə heyran olmağa anadangəlmə meylimiz olduğuna dair sübutlar var. Doğuşdan bir neçə gün sonra körpələr hər hansı digər stimullara üstünlük verməklə üzlərə baxırlar, gözlərin hərəkətləri diqqəti cəlb edir [4].

Baxışın sosial görüşə çevrilməsi ehtimalının az olduğu şəraitdə, məsələn, qatarda, gözləmə otağında oturmaq və ya televizorun qarşısında oturmaq kimi, bir çoxumuz başqalarının üzlərini, fiqurlarını və geyimlərini müşahidə etmək lüksündən həzz alırıq, insanların xarici görünüşü və xasiyyəti arasındakı əlaqə haqqında boş-boş fikirlər söyləyirik.

Biz də öz görünüşümüzlə məşğuluq. İlk əsl güzgülər 1460-cı ildə venesiyalılar tərəfindən hazırlanmış, onlar şəffaf şüşənin necə yaradılacağını işləmişlər. Hətta insanlar özlərini görməkdən o qədər zövq alırdılar ki, bu sonradan böyük biznesə çevrildi [5,s.3].

Müxtəlif zamanlarda insanların görünüşə fikri

Mövcud cəmiyyətdə gözəlliğin nədən ibarət olduğuna dair yüksək səviyyədə razılığa baxmayaraq, zamanla fikir dəyişiklikləri nümunələri var. Kişilərdə və qadınlarda yunanlar və romalıların burnun ortasında birləşən qaşları daha yüksək qiymətləndirildilər. Görkəmli alın, yay formalı ağza üstünlük verilmişdir. Qədim Misir qadın "gözəlləri" yuvarlaq bədənləri, çox açıq və aşağı çənəsi ilə təsvir edilmişdir. Təxminən 400 il əvvəl (1600-cü illərdə) çənə çuxuru hər iki cins üçün dəb idi. İntibah dövründə üz və bədən nisbətlərinin ahəngdar olmasına diqqət yetirilirdi – Durer və da Vinçi gözlər arasındakı boşluğun burnun eninə bərabər olmasına üstünlük verirdilər. On doqquzuncu əsrin sonlarında qadınlar üçün korset modası qum saati rəqəminin idealını vurğulayırdı. 1950-ci illərdə daha dolğun üzlü və fıqurlu qadın indikindən daha populyar idi. 1960-1970-ci illərdə kişilər saçlarını uzadırdılar, qadın modellər isə saçlarını qısaldaraq təsvir edilirdi. 1990-cı illərin sonlarında modellər solğun dəri ilə çəkildirdi, gülümsəməz və zəif görünürdü. Möhkəm, əzələli kişilər 1970-1980-ci illərdə dəbdə idi, 1990-cı illərdə isə daha çox oğlansayağı, zərif kişilər ön plana çıxdı [5, s.5].

İnsanların gözəllik üçün istifadə etdiyi kosmetik vasitələrin tarixi

Qədim mədəniyyətlər indiki insanlar kimi xarici görünüş estetikası ilə məşğul idilər. Dərinin yenilənməsi üçün dermabraziya duz, yunqar, üyüdülmüş taxıllar, sümük və buynuzla həyata keçirilir. Kimyəvi pilinglər turşular, metallar, botanika ekstraktları və ya heyvan yağları ilə həyata keçirilir. Döymə, pirsinqin müxtəlif növləri, makiyaj, dəri müalicələri və masajlar son 5000 ildir mövcuddur. Tarixə görə, daha mürəkkəb cəmiyyətlərin yüksəlişi kosmetikaya getdikcə artan tələbat gətirdikdə, ətriyyatçılar, kosmetoloqlar, bərbərlər və digərləri əsrlər boyu inkişaf etmiş kosmetik təcrübələri həyata keçirən və inkişaf etdirən pionerlər oldular. Dəriyə qulluğun idarə edilməsi ilə bağlı tibbi ixtisasların konsolidasiyası ilə elmi metod yalnız empirik biliklərlə həyata keçirilən bir çox prosedurları uyğunlaşdırmaq və təkmilləşdirmək üçün tətbiq edilmişdir [3, s.1].

10.000 il əramızdan əvvəldə kosmetika Misir gigiyenasının və sağlamlığının ayrılmaz hissəsi idi. Misirdə kişilər və qadınlar dərilərini təmizləmək və yumşaltmaq və bədən qoxusunu maskalamaq üçün ətirli yağlar və məhləmlərdən istifadə edirlər. Yağlar və kremlər isti Misir günəşindən və quru küləklərdən qorunmaq üçün istifadə olunur. Mirra, kəklikotu, marjoram, çobanyastığı, lavanda, zanbaq, nanə, rozmarin, sidr, qızılgül, aloe, zeytun yağı, küncüt yağı və badam yağı Misirlilərin dini ayinlərdə istifadə etdikləri ətiqlərin əksəriyyətinin əsas tərkib hissələrini təşkil edir.

4000-ci ildə Misirli qadınlar rəng və tərif üçün üzlərinə qalena mesdemet (mis və qurğuşun filizindən hazırlanmış) və malaxit (mis minerallarının parlaq yaşıl pastası) çəkirlər. Gözləri badam şəklində bəzəmək üçün kohldan (yanmış badam, oksidləşmiş mis, müxtəlif rəngli mis filizləri, qurğuşun, kül və oxra birləşməsindən) istifadə edirlər. Qadınlar yığıncaq və mərasimlərə makiyaj qutularında kosmetika aparır və stullarının altında saxlayırlar.

3000-ci ildə Çinlilər dırnaqlarını ərəb saqqızı, jelatin, arı mumu və yumurta ilə ləkələyirdilər. Rənglər sosial təbəqənin təmsilçisi kimi istifadə olunur: Çou sülaləsinin kral üzvləri qızıl və gümüş, sonrakı kral ailə üzvləri isə qara və ya qırmızı geyinirlər. Aşağı siniflərə dırnaqlarına parlaq rənglər taxmaq qadağan edilirdi.

Yunan qadınları üzlərini ağ qurğuşunla rəngləyir və qırmızı rəngdə əzilmiş tut ağacı meyvəsini çəkirlər. Çox vaxt öküz tükündən hazırlanan saxta qaşların çəkilməsi də dəbdə idi.

19-cu və 20-ci əsrin əvvəllərində sink oksidi, əvvəllər istifadə edilən qurğuşun və misin ölümcül qarışıqlarını əvəz edərək, üz üçün toz kimi geniş istifadə olunur. Belə qarışıqlardan biri, ağ qurğuşundan hazırlanan Ceruse, sonradan zəhərli olduğu aşkar edildi və üz titrəməsi, əzələ iflici və hətta ölüm də daxil olmaqla sağlamlıq problemlərinə görə günahlandırıldı. Kraliça Viktoriya açıq şəkildə makiyajın düzgün olmadığını elan etdi. O, vulqar hesab olunur və yalnız aktyorlar tərəfindən istifadə oluna bilərdi.

1900-cü illərdə Edvard Cəmiyyətində orta yaşlı qadınların sahibə kimi fəaliyyət göstərərək gənc görünmələri üçün təzyiqlər artır. Nəticədə

kosmetikadan istifadə artır, lakin hələ tam populyarlaşmamışdır.

Gözəllik salonları populyarlıq qazanır, baxmayaraq ki, belə salonların himayəsi geniş qəbul edilmir. Bir çox qadınlar gənc görünüşlərinə nail olmaqda kömək etdiklərini açıq şəkildə etiraf etmək istəmədikləri üçün salonlara tez-tez arxa qapıdan daxil olurlar [8].

Qədim Azərbaycanda gözəllik anlayışı

Qədim Azərbaycanın Manna (e.ə. IX-VII) və Midiya (e.ə. VIII-VI) dövlətlərinin zadəganları da xüsusi zövqlə geyinirdilər. Bunu qədim əşyaların və binaların üzərində həkk olunmuş insan surətləri, eləcə də Qədim Yunan tarixçilərinin məlumatları təsdiq edir. Daha sonralar farslar, ermənilər və bir çox başqa qonşu xalqlar midiyalıların milli geyimlərini, eləcə də qədim ətriyyatlarını və saç düzümünü bütövlüklə mənimsədilər. Qədim yunan tarixçisi Strabon (e.ə. 63 – b.e. 30) yazır: “Fars və erməni padşahlarının geyimləri... onlara midiyalılardan keçib. Həmin paltarların zahiri görünüşü bu fikrin düzgünlüyünü sübut edir. Tiara və kitara (papaq növləri), keçə papaq, qollu köynək (qaftan) və şalvar Midiya kimi (dağlıq və nisbətən) soyuq ölkələr üçün münasibdir, (Fars ölkəsi kimi) cənub vilayətlər üçün isə yaramır. Bununla belə, deyilənə görə, ermənilərin adət-ənənələri də onlara midiyalılardan keçib...” [6].

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, qədim azərbaycanlılar qızılgül yağından və başqa ətirli bitkilərdən müxtəlif kosmetik vasitələr (ətirlər, losyonlar, balzamlar) hazırlayırdılar. Strabon yazır ki, miladın başlanğında Şimali Azərbaycanın (Qafqaz Albaniyasının sakinləri ətirli bitkiləri xüsusi şüşə qablara doldurur və Roma imperiyasına ixrac edirdilər”.

Bildiyimiz kimi, Ptolomey sülaləsindən (Misiri idarə edən yunan hökmdarları) olan Kleopatra qadın gözəlliyinin meyarı hesab olunurdu. Qədim tarixçilər xəbər verir ki, o, həddindən artıq cazibəli olsa da, həqiqi mənada gözəl deyildi... Gözəlliyə meyl təkcə yaraşlıq paltarların və bahalı ətirlərin istifadəsi ilə məhdudlaşmırdı. Hesab olunurdu ki, nəinki insanın özü, hətta onu əhatə edən bütün əşyalar da gözəl olmalıdır.

Qədim Azərbaycan zərdüştilərinin kitabı “Avesta” (e.ə. I minillik) insanları özlərini və yaşadıkları dünyanı mütəmadi kamilləşdirməyə çağırır. Mömin insan bütün həyatı boyu özünə

məxsus torpaq sahəsini abadlaşdırmalı, orada ağac və müxtəlif bitkilər əkməlidir. Bununla belə o, öz evini təmiz və səliqəli saxlamalı və şəxsi gigiyenaya ciddi surətdə əməl etməlidir. Pintilik, səliqəsiz görkəm və gigiyena qaydalarının pozulması ən böyük günah sayılırdı. Qədim dini təsəvvürlərə görə, həyatın bütün gözəlliyini və təmizliyin təzahürlərini xeyir tanrısı Hörmüz (Ahura-Məzda) yaradıb, bütün çirkin və gözəl olmayan əşya və məxluqlar isə şər tanrısı Əhrimənin (Ənhra-Mənyu) himayəsi altındadır [7].

Azərbaycan qadınları bəzəkləri çox sevir, onlardan geniş və bacarıqla istifadə edərək geyim dəstlərini tamamlayırdılar. Geyim dəstində olduğu kimi zinət əşyalarının tərtibində də varlı qadınlarla imkansız qadınlar arasında fərqlər var idi. Belə ki, imkansız qadınlar ucuz daşlardan, adı şüşə, misdən, tuncdan, hətta bəzi meyvələrin çəyirdəklərindən (iydə, xurma) istifadə edərək özlərinə bəzək əşyaları düzəldib gəzdirirdilər [1, s.39].

Dünyada gözəllik standartlarının tarixi

Gözəllik standartları müxtəlif sivilizasiyalar arasında mədəni, sosial və iqtisadi amilləri əks etdirərək tarix boyu əhəmiyyətli dərəcədə inkişaf etmişdir. Qədim sivilizasiyalardan müasir dövrə qədər gözəllik idealları çox vaxt inanclardan, bədii təsvirlərdən və ictimai dəyərlərdən təsirlənərək çox müxtəlif olmuşdur.

Misir və Mesopotamiya kimi qədim sivilizasiyalarda gözəllik çox vaxt simmetriya, nisbət və ilahi keyfiyyətlərlə əlaqələndirilirdi. Həm kişilər, həm də qadınlar göz layneri üçün sürmə və dəriyə qulluq üçün məlhəm kimi təbii materiallardan hazırlanmış kosmetikadan istifadə edirdilər. Yunanıstanda gözəllik idealları, Venera de Milo kimi ideallaşdırılmış insan formalarını təsvir edən heykəllərlə sübut olunduğu kimi, fiziki hazırlıq, təbii gözəllik, bədən və ağılın harmoniyası ətrafında cəmlənmişdir.

Avropada İntibah dövründə gözəllik zənginlik və statusla sinonim idi. Solğun dəri, dolğun bədənlər (rifahdan xəbər verir) və zərif saç düzümü zadəganlar arasında dəb idi. Bununla belə, qurğuşun əsaslı makiyaj və pariklərin istifadəsi çox vaxt sağlamlıq problemləri ilə nəticələnir və insanların bu standartlara uyğun gəlmək üçün qəbul etməyə hazır olduqları riskləri vurğulayırdı.

Maarifçilik və Sənaye İnqilabı dövrləri ağıl və humanizmi vurğulayan fəlsəfi cərəyanların təsiri altında daha təbii gözəllik ideallarına doğru bir keçid gördü. Bu dövr həm də artan orta təbəqəyə xidmət edən ətirlərin, sabunların və kosmetikanın inkişafı ilə erkən gözəllik sənayesinin yüksəlişini qeyd etdi.

19-cu əsrin sonu və 20-ci əsrin əvvəllərində gözəllik standartları media, reklam və məşhurların mədəniyyətindən getdikcə daha çox təsirləndi. Fotoqrafiyanın və sonradan kinonun yaranması çox vaxt avrosentrik xüsusiyyətlərə və incə fiqurlara bağlanan ideallaşdırılmış gözəllik şəkillərini təbliğ etdi.

Məsələn, Viktoriya dövründə solğun dəri zəriflik və saflıq əlaməti kimi dəyərləndirilirdisə, 20-ci əsrin əvvəllərində Gibson Qız qum saati fiquru və həcmli saçları ilə ideal Amerika gözəlliyini təcəssüm etdirir.

20-ci əsrin ortaları, qismən feminizm və vətəndaş hüquqları kimi ictimai hərəkətlər tərəfindən idarə olunan gözəllik standartlarının tədricən şaxələndirilməsinin şahidi oldu. 1960-1970-ci illər təbii gözəlliyi, etnik müxtəlifliyi və fərdiliyi əhatə edən əks-mədəniyyət hərəkətlərinin artması ilə ənənəvi normalara meydan oxudu.

Böyük Britaniyada “Twiggy” və ABŞ-da “Black is Beautiful” hərəkəti kimi modellər ənənəvi standartlardan kənar gözəlliyin müxtəlif formalarının daha geniş qiymətləndirilməsini vurğuladılar.

21-ci əsrdə gözəllik standartları inklüzivliyi, müxtəlifliyi və bədən pozitivliyini vurğulayaraq inkişaf etməyə davam edir. Sosial media platformaları müxtəlif görünüş, üslub və şəxsiyyətləri nümayiş etdirməklə gözəlliyin demokratikləşdirilməsində mühüm rol oynamışdır.

Photoshop və rəqəmsal manipulyasiya ilə davam etdirilən qeyri-real gözəllik ideallarının rədd edilməsi getdikcə artır və orijinallığı və özünü qəbul etməyi müdafiə edən hərəkətlər sürət qazır [9].

Tarixin ən qəribə gözəllik meylləri

Tarix boyu gözəllik sənayesi tendensiyları tez-tez gözlənilməz və bəzən qəribə dönüşlər etmişdir.

Qədim Romada kişilər və qadınlar solğun dəri əldə etmək üçün ceruse adlı qurğuşun əsaslı ağ makiyajdan istifadə edirdilər. Bu təcrübə təkcə dərinə zədələmir, həm də ondan müntəzəm istifadə edənlərin çoxunu zəhərləyirdi. Qədim Romada olduğu kimi, üzü ağartmaq üçün qurğuşun və sirkənin qarışığı olan Venesiya serusesindən istifadə olunurdu. Həddindən artıq ağılıq, qurğuşun zəhərlənməsi ilə bağlı sağlamlıq risklərinə baxmayaraq, dəb sayılırdı.

Pomander topları Renessans Avropasında pis qoxuları və xəstəlikləri dəf etmək üçün daşınan dekorativ, ətirli toplar idi. Onlar çox zaman aromatik materiallardan hazırlanırdı və bəzən ənbər (balina qusması) və ya müşkdən ibarət idi.

Pariklər 18-ci əsrdə Avropada, xüsusən də zadəganlar və varlılar arasında populyarlaşdı. Bu pariklər zərərvericiləri özünə cəlb edə bilən və tez-tez baxım tələb edən ağ və ya boz rəng əldə etmək üçün tez-tez un və ya nişasta ilə tozlanırdı.

Viktoriya dövründə, solğun bir dəri əldə etmək üçün qadınlar tərəfindən arsenli dəri vafliləri istehlak edirdilər. Arsenin dəriyə şəffaf bir görünüş verdiyinə inanılırdı, lakin bu ciddi sağlamlıq riskləri yaradır və bəzən ölümlə nəticələnirdi.

20-ci əsrin əvvəllərində tərkibində ammonyak, qurğuşun və hidrogen peroksid kimi zəhərli kimyəvi maddələr olan saç boyalarından geniş istifadə olunurdu. Bu boyalar baş dərisinin qıcıqlanmasına, saç tökülməsinə və ciddi sağlamlıq problemlərinə səbəb ola bilər.

1920 və 1930-cu illərdə qadınlar üçün qaşlarını döymə etmək və ya tamamilə qırmaq və yerinə nazik, yüksək qövsü qaşlar çəkmək dəb idi. Hollivud ulduzları və moda jurnalları tez-tez bu tendensiyaya təsir edirdi. Belə meyllər bu gün də mövcuddur, lakin o qədər də nazik deyil.

1960-cı illərdə məşhurlaşan arı pətəyi saç düzümlü, başın üstündəki saçları yığaraq və düzəldərək, pətəyə bənzər həcmli bir forma yaratmaqdan ibarət idi. Saçların hündürlüyünü qorumaq üçün çoxlu saç spreyi və bəzən tel dayaqları istifadə edilirdi [9].

Nəticə

İnsanların görünüşlərinə önəm verməsi qədim zamanlardan məlumdur. Qədim zamanlardan insanlar gözəl görünmək üçün müxtəlif kosmetik

vasitələrdən istifadə edib. Bu kosmetik vasitələr təbii və insan bədənini üçün zərərli olan müxtəlif maddələrdən hazırlanırdı. Gözəllik anlayışı hər dövür üçün müxtəlif olurdu. Hər dövürdə insana-lar fərqli görünüş tərzinə, fərqli kosmetik va-sitələrə üstünlük verirdilər.

Gözəllik üçün təkcə üz və bədən quruluşu de-yil geyim tərzidə önəm daşıyırdı. Paltarlarında ia-tifadə etdikləri bəzək və s. buna aiddir.

Azərbaycanda da qədim zamanlardan bəri gözəllik önəmli olmuşdur. Bu Azərbaycanın tarixi əsərlərində, rəssamların əsərlərində də özünü göstərib.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. Cavadzadə, G.A. Azərbaycan milli ge-yimlərinin kompozisiya xüsusiyyətlərinin tədqiqi: / Dizayn üzrə magistr dissertasiyası / – Bakı, 2015. – 80 s.
2. Bates, B., Cleese, J. The Human Face / B. Bates, J. Cleese. – London: BBC Books, – 2001. – 256 p.

3. Blanco-Dávila, F. Beauty and the Body: The Origins of Cosmetics //Plastic and Reconst- ructive Surgery, – 2000. Vol. 105, No. 3

4. Bruce, V., Young, A. In the Eye of The Beholder: The Science of Face Perception / V. Bruce, A. Young. – Oxford: Oxford University Press, – 1998. – 224 p.

5. Rumsey, N., Harcourt, D. The Psycho-logy of Appearance / N. Rumsey, D. Harcourt. – New York: Open University Press, – 2005. – 208 p.

6. Strabo. Geography. Vol. V, Book XI, Section 13.9 / Translated by H. L. Jones. – Lon- don: Harvard University Press, Loeb Classical Library, – 1932. – 496 p.

7. <https://www.anl.az/down/meqale/xalqceb-hesi/2015/fevral/422257.htm>

8. <https://www.cosmeticsinfo.org/history-of-cosmetics/>

9. <https://www.ripeinsurance.co.uk/small-business/hair-and-beautyinsurance/blog/stand-ards-of-beauty-through-history/>

AHMEDOVA Reyhan Isgander

Western Caspian University,

Associate Professor of the Department of Political Science, Psychology and Social Work, Ph.D. in Psychology

E-mail: r.akhmadova@wu.edu.az
reyhan.ahmedova@icloud.com

GANBARLI Shukriyye Garash

Western Caspian University,

Master's student of the Department of Psychology and Social Work

E-mail: : qeberlisukriyye@gmail.com
Shukriyye.qenberli.2024@wcu.edu.az

Summary

Just like in modern times, people also cared about their appearance in ancient times. Beauty and appearance are important not only for women but also for men. Appearance has been one of the primary ways for people to understand each other since ancient times. The value given to appearance can even be observed in infants.

Since ancient times, people have started to make various changes. For this purpose, they resorted to various means and prepared cosmetic products from different substances. With the help of these cosmetic products, they tried to look more beautiful. They even used harmful substances for the sake of beauty.

Beauty standards have changed and evolved over time across different civilizations throughout history. Often, beauty ideals have varied as they were also influenced by societal values.

The purpose of this article is to explain the various methods people have used for beauty since ancient times and to illustrate the changing nature of the concept of beauty. The article provides information about the concept of beauty by using various sources.

Keywords: appearance, beauty, ancient times, outward appearance, cosmetics, cosmetic

АХМЕДОВА Рейхан Искендер

Западно-Каспийский университет,

Доцент кафедры политологии, психологии и социальной работы, кандидат философских наук. по психологии.

Электронная почта: r.akhmadova@wu.edu.az reyhan.ahmedova@icloud.com

ГАНБЕРЛИ Шукрийе Гараш

Западно-Каспийский университет,

магистрант кафедры психологии и социальной работы

Электронная почта: : qeberlisukriyye@gmail.com

shukriyye.qenberli.2024@wcu.edu.az

ВНЕШНИЙ ВИД КАК НАУЧНАЯ ПРОБЛЕМА

Резюме

Как и в наше время, в древности люди придавали значение своей внешности. Красота и внешний вид важны не только для женщин, но и для мужчин. С древних времен внешний вид было одним из основных средств, с помощью которых люди понимали друг друга. Значение, придаваемое внешнему виду, заметно даже у младенцев.

С древних времен люди начали вносить различные изменения в требования внешнему виду. Для этого они прибегали к различным средствам и готовили косметику из различных ингредиентов. С помощью этой косметики они пытались выглядеть красивее. Они даже использовали вредные вещества ради красоты.

Стандарты красоты менялись и развивались с течением времени в разных цивилизациях на протяжении всей истории. Зачастую идеалы красоты меняются под влиянием общественных ценностей.

Цель данной статьи — рассказать о различных методах, которые люди использовали для достижения красоты с древних времен, а также об изменении представлений о красоте. В статье представлена информация о понятии красоты с использованием различных источников.

Ключевые слова: внешность, красота, древние времена, внешний вид, косметика, косметические средства.